

מדינת ישראל
הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

נוהל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן לניתוב בין הליך פלילי להליך מנהלי

א. כללי

תיקון 39 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן: "החוק") אשר נכנס לתוקפו ב-1 בינואר 2015 נועד להגביר ולייעל את האכיפה בתחום הגנת הצרכן. במסגרת תיקון זה, הוענקו לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן (להלן: "הרשות") כלי אכיפה מנהלים שונים בגין ביצוע הפרות המנויות בסעיף 22 לחוק - הטלת עיצומים כספיים, המצאת התראה מנהלית והצעה להגשת התחיבות להימנע מהפרה. בחלק מהמקרים כלי האכיפה המנהלים נוספו לצד מנגנון האכיפה הפלילי הקיים ובחלק מהמקרים במקומו תוך ביטול חלק מהעבירות הפליליות הקבועות בסעיף 23 לחוק.

בהתאם לתיקון האמור, הפרת הוראות החוק נתונה בחלקה להליך אכיפה מנהלי בלבד, וחלקה להליך אכיפה פלילי בלבד. נוהל זה חל על הוראות אשר הפרתן מקימה לרשות בחירה בין אכיפת ההוראה בדרך של הליך אכיפה מנהלי לבין אכיפתה בדרך של הליך אכיפה פלילי (להלן: "סמכות אכיפה כפולה"). מטרתו של נוהל זה הינה להתוות קווים מנחים להפעלת שיקול הדעת של הגורמים הרלבנטיים, על-מנת שהאכיפה תהא שוויונית, מידתית, מאוזנת ויעילה.

ברירת המחדל של האכיפה בתחום ההגנה על הצרכן היא אכיפה בהליך המנהלי. בנוהל זה יפורטו ויובהרו הקריטריונים להפניית תיקים להליכים פליליים.

ב. נקודות מוצא לבחירה בין ההליכים:

1. כאשר פרשיה עובדתית אחת מערבת מספר הפרות, אשר רק חלקן עונות על המבחנים המצדיקים טיפול באמצעות ההליך הפלילי, תשקול הרשות צירוף כל ההפרות להליך אחד - מנהלי או פלילי בהתאם לשיקולים המפורטים בנוהל זה, וכן תוך בחינת יעילות ניהול ההליך.

2. החלטת הרשות לתקבל לאחר שקלול כלל הקריטריונים הרלוונטיים לאותו נושא, כאשר יתכן וקריטריון אחד ייסוג מפני משנהו.

ג. הפניית תיק להליך פלילי תתבצע במקרים הבאים:

1. כאשר מדובר בהפרה בוטה, קרי, נסיבות ביצועה מעידות על חומרה יתרה, בין היתר לפי אחד או יותר מהתבחינים המנויים להלן:
 - ההפרה בוצעה באופן המעיד על שיטתיות, בין השאר בשים לב למעורבות והכוונה של ההנהלה בביצועה.
 - ההפרה נעשתה בכוונה או לוותה בתכנון מראש, בין היתר כדי לתפיק רווח.
 - ההפרה גרמה להיקף פגיעה רחב או עלולה הייתה לגרום פגיעה כזו.
 - ההפרה בוצעה כלפי קשישים, חסרי ישע או קטינים או כלפי ציבור צרכנים שיש להם חולשה שכלית, נפשית או גופנית, או שאינם יודעים את השפה שבה נקשרה העסקה במידה מספקת לשם הבנתה.

¹ רצ"ב לנוהל זה כנספח א' טבלה הממפה את ההפרות/עבירות אשר לגביהן בידי הרשות סמכות אכיפה כפולה.

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

○ ההפרה בוצעה כלפי מספר גדול של נפגעים.

2. מבצע העבירה/ות הוא עבריין חוזר: לצורך סיווגו של עוסק כעבריין חוזר יילקחו בחשבון מספר וסוג התליכים הפליליים והמנהליים אשר ננקטו לגביו ביחס להיקף פעילותו העסקית.
3. מבצע העבירה/ות אינו משתף פעולה עם גורמי הפיקוח או האכיפה ובשל כך אין בתיק ראיות המאפשרות להפנותו להליך מנהלי.
4. במקרים אחרים, אף שאינם נכנסים בגדר אחד המקרים שפורטו לעיל, ולאחר שניתן אישור בכתב של היועץ המשפטי של הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, אשר יכלול את פירוט הנסיבות המיוחדות והחריגות.

1.ג. שיקולי מדיניות

5. על אף האמור בנוהל זה רשאית הרשות/הממונה על הגנת הצרכן והסחר הוגן להחליט משיקולי מדיניות בין היתר נוכח שכחותה של הפרה והצורך ליתן מענה אכיפתי רחב, מיידי ומרתיע, כי האכיפה ביתס לחובה או איסור מסוימים תהיה מינהלית, אף אם מדובר בהפרה שעל פי הקריטריונים לעיל ראוייה לטיפול בהליך פלילי.

לשכת הממונה | תמר פינקוס

בית השנהב, בניין B רח' בית הדפוס 12 גבעת שאול, ירושלים | טלפקס: 02-6662590 | פקס: 02-5672032
cpfta@economy.gov.il | מען למכתבים: קריית הממשלה, בניין ג'נרי 1 רח' בנק ישראל 5 ירושלים, 9195021